

Kvalitetsvurdering af

Det danske Kunstindustrimuseum

2005

Indhold

Baggrund for kvalitetsvurderingen	3
Lovgrundlag og ejerforhold	4
Museets arbejdsgrundlag og formål	4
Samlinger, arkiver og bibliotek	5
Indsamling, erhvervelser, undersøgelser og forskning	7
Konserverings- og bevaringsarbejde	8
Formidling	9
Bygninger og udendørs arealer	11
Inventar og materiel	11
Museets organisation og administration	12
Ledelse og personale	12
Økonomi	14
Konklusion og anbefalinger	15

Bilag

- Kulturarvsstyrelsens notat om museets internetformidling, november 2005.
- Kunstindustrimuseets kommentar af 7. november 2006 til bedømmelsen af museets internetformidling.
- Det Kunsthistoriske Faglige Råds bedømmelse af museets forsknings- og formidlingspublikationer.

Baggrund for kvalitetsvurderingen

Som et led i Kulturarvsstyrelsens resultatkontrakt 2004-2007 med Kulturministeriet skal styrelsen årligt kvalitetsvurdere et antal statsanerkendte museer. Styrelsen udvælger disse museer ud fra kriterier, der sikrer en bred repræsentation.

Kulturarvsstyrelsens kvalitetsvurdering af Det danske Kunstindustrimuseum (Kunstindustrimuseet) er en opfølgning på styrelsens §16 rapport, hvorefter styrelsen fik til opgave at vurdere, hvorledes Trap-holt og Kunstindustrimuseets varetagelse af deres ansvarsområder indenfor møbelkunst relaterer sig til hinanden. Begge museer omfattes derfor af styrelsens kvalitetsvurdering i 2005.

Kulturarvsstyrelsens kvalitetsvurdering 2005 af Kunstindustrimuseet er baseret på:

- Museets besvarelse af styrelsens kvalitetsvurderingsskema med bilag modtaget pr. mail i styrelsen den 6. september 2005. Museet indsendte et stort antal publikationer og artikler til bedømmelse i Kulturarvsstyrelsen den 2. juni 2005.
- Drøftelse af museets forhold på grundlag af det udfyldte skema fandt sted på Kunstindustrimuseet onsdag den 21. september 2005 på et møde med følgende deltagere:
 - Fra Kunstindustrimuseet: Museumsdirektør Bodil Busk Laursen, bestyrelsesformand Thomas Graversen.
 - Fra Kulturarvsstyrelsens museumskontor: Souschef Michael Lauenborg og museumskonsulenterne Lise Skytte Jakobsen og Hanne Jönsson.

Under mødet blev museets udstillingslokaler, magasiner samt kontorer beset.

- Bedømmelse af museets forsknings- og formidlingspublikationer ved Kulturarvsstyrelsens kunsthistoriske faglige råd af 18. januar 2007. Bedømmelsen vedlægges rapporten.
- Bedømmelse af museets internetside vedlægges.

Lovgrundlag og ejerforhold

Det danske Kunstindustrimuseum er et statsanerkendt kunstmuseum efter museumslovens § 16 med følgende ansvarsområde:

”Museets formål er at fremme kendskabet til og forståelsen for kunstindustri, kunsthåndværk og industriel formgivning gennem alsidig og tidssvarende museumsvirksomhed. I tilknytning hertil driver museet biblioteksvirksomhed.”

Det danske Kunstindustrimuseum (Kunstindustrimuseet) er en selvejende institution.

Museumsledelse: Museumsdirektør Bodil Busk Laursen

Bestyrelse: Thomas Graversen (formand), Leif Typkær, Flemming Lindeløv, Klaus Bonde Larsen, Jette Gemzøe, Kjeld von Folsach, Christina Lage, Peter Lybecker, Per Magid, Olav Grue, Allan Hannover, Lene Kann-Rasmussen, Susanne Scharff, Christian von Lotzbech.

Museets adresse:
Bredgade 68
1260 København K

Museets arbejdsgrundlag og formål

Ansvarsområde

Kunstindustrimuseet fungerer som dansk hovedmuseum for såvel dansk kunsthåndværk og design som for Østasiens kunst.

Museet har til formål indenfor dette bredt formulerede område at udforske og formidle formgivningens historie og aktuelle stade på tværs af materialer med fokus på den danske udvikling, men med et internationalt perspektiv. Dertil kommer dokumentationsforpligtelsen for dansk designhistorie. For møbelsamlingens vedkommende er ansvarsområdet beslægtet med Trapholts, hvilket er baggrunden for, at begge museer indgår i årets kvalitetsvurderinger.

Fælles for tre af de museer, Trapholt, Museet på Koldinghus og Kunstindustrimuseet, der er udtaget til kvalitetsvurdering i 2005, er, at alle museers ansvarsområder helt eller delvis falder indenfor kunsthåndværk og kunstindustri. For Kunstindustrimuseets vedkommende udgør kunsthåndværk/kunstindustri selve kernen af museets virksomhed, mens det kun er en del af ansvarsområdet på Trapholt og Museet på Koldinghus. Da formuleringen af de berørte museers ansvarsområder er meget bred har det være styrelsens formål at vurdere i hvor høj grad museernes indsamling indenfor området er sammenfaldende.

Oprettelse

Museet blev oprettet i 1890 på initiativ af Industriforeningen og brygger Carl Jacobsen. I 1895 indviedes museumsbygningen på H. C. Andersens Boulevard tegnet af Vilhelm Klein.

I 1919 modtog museet det tidligere Frederikshospital i Bredgade som gave. Museet blev ombygget til museumsformål efter en arkitektkonkurrence vundet af Ivar Bentsen og Kaare Klint. I 1926 flyttede museet ind i de lokaler, hvor det har befundet sig lige siden.

Samdriftsaftaler

Museet har ingen samdriftsaftaler.

Medlemskab af foreninger, organisationer og netværk

Museets medarbejdere er meget aktive deltagere i diverse foreninger, organisationer, netværk m.v. og medvirker dermed prisværdigt til videndeling indenfor det organisatoriske og faglige museumsnetværk.

Samlinger, arkiver, bibliotek

Samlinger

Museets samlinger falder i følgende otte hovedområder:

Ældre europæiske samlinger - fra 1450-1800 med højdepunkter indenfor spansk, italiensk og fransk fajance, tysk og fransk porcelænskunst samt franske og engelske møbler.

Østasiatiske samlinger – specielt de japanske samlinger, der i museets første år udgjorde omkring 20% af alle erhvervelser. Samlingen blev udbygget i anden halvdel af det 20. århundrede og hører i dag til blandt de vigtigste samlinger udenfor Japan. Området er senere blevet suppleret med en begrænset kinesisk og koreansk indsamling.

Danske møbelkunst og internationale designermøbler – fra slutningen af 1700-tallet, guldalderens kunstnermøbler, samt danske arkitekt- og snedkermestermøbler (ca. 400) og udenlandske møbler (ca. 150) fra det 20. og 21. århundrede.

Danske keramik – omfatter ca. 3.500 numre af hhv. danske fajance og porcelæn samt værkstedskeramik indeholdende en rig samling af Th. Bindesbøll og hans kreds. Samlingen føres ajour med samtidskeramik.

Industriel design - museet indsamler specielt apparatdesign. Kommunikation er valgt som et særligt indsamlingsområde, der omfatter ca. 300 genstande (radioer, tv, telefoner, skrivemaskiner, computere).

Tekstil- og dragtsamlingen – er en af landets største. Samlingen omfatter i alt ca. 10.500 numre fra renæssancen til i dag., såsom flamske og franske gobeliner, italienske og franske silkestoffer, linned-dækketøj i damask- og drejlsvævning, almuevævninger og broderier fra alle egne af verden, hedebo broderier, kniplinger, kinesiske og japanske tekstiler og dragter m.m. Hovedvægten ligger på dansk broderi, vævning og tekstiltryk samt dragt- og dragttilbehør.

Plakatsamlingen – er Danmarks officielle plakatsamling, der sigter mod repræsentation af plakatkunstens internationale historie. For det danske område er målet det samme, men med ønske om større repræsentativitet. Samlingen omfatter ca. 28.000 plakater.

Arkiv for dansk design / Billedsamlingen - er det nationale arkiv for dokumentation indenfor museets ansvarsområde. Samlingen omfatter forarbejder, tegninger, skitser af danske kunstnere fra 1780'erne til i dag. Dertil kommer en forbilledsamling, en samling af ornamentstik, japanske træsnit, stofskabeloner samt papirklip, collager m.v. Desuden tryksager, bogbind, bogomslag, tapeter etc.

De ældre europæiske samlinger har international standard og de danske samlinger udgør på flere områder de danske hovedsamlinger. Det gælder således keramik, arkitektmøbler i det 20. århundrede, vævede og trykte tekstiler, mode og dragt samt den moderne konceptuelle smykkekunst. Den samlede genstandsmængde udgør i alt ca. 19.950, heraf udgør tekstiler 10.500 stk.

Dertil kommer biblioteket, der indeholder 186.070 publikationer, plakatsamlingen: 27.820 plakater og Arkiv for Dansk Design med ca. 213.000 værker

Registrering

Registreringen af genstandssamlingen og bibliotekets publikationer er ført helt ajour. For de øvrige samlinger er der et stort efterslæb. For plakatsamlingen drejer det sig om et efterslæb på 37%, mens det udgør 34% for billedsamlingens vedkommende (Arkiv for Dansk Design). Museet vurderer, at det vil være nødvendigt med min. 5 årsværk til at rette op på efterslæbet.

Museet har ikke indberettet til Kulturarvsstyrelsen centrale register over kunst, KID, på grund af manglende standarder for indrapportering af kunsthåndværk. Museet deltager sammen med Kulturarvsstyrelsen i udviklingen af disse standarder.

Anbefaling

Kulturarvsstyrelsen noterer med tilfredshed, at registreringen af genstandssamlingen og bibliotekets publikationer er ført helt ajour. Registrering af museumsgenstande er et grundlæggende element i en nødvendig sikkerhedsprocedure samt i tilgængeliggørelsen af samlingerne. Kulturarvsstyrelsen henstiller derfor, at museet opprioriterer afviklingen af det store efterslæb for hhv. plakatsamlingen og Arkiv for Dansk Design, som museet fremhæver som kerneområder i museets virksomhed – og ikke afventer en ekstrabevilling.

Deponeringer og udlån

Museet foretager kun deponeringer i meget begrænset omfang. De fleste større uddeponeringer har været tidsbegrænsede. Siden 1973 har der dog befundet sig en større deponering på i alt 500 museumsnumre på Museet på Sønderborg Slot – uden tidsbegrænsning. Det drejer sig om den såkaldte Cumberlandiske samling, der omfatter bl.a. træskæringer på især manglebrædder og møbler.

Museet er selv indehaver af en stor inddeponering på 2.210 ornamentstik, dateret 1586-1652, fra Statens Museum for Kunst

Museets samling benyttes i stigende grad af kollega-museer til udlånsvirksomhed, især til udlandet. I visse tilfælde forsøger museet at få dækning for de administrative udgifter.

Anbefaling

Kulturarvsstyrelsen anbefaler, at museet foretager en udskillelse af den cumberlandiske samling og forærer den til Museet på Sønderborg Slot. Kulturarvsstyrelsen finder ligeledes, at den inddeponerede ornamentstiksamling burde overdrages Kunstindustrimuseet fra Statens Museum på Kunst.

Kulturarvsstyrelsen anbefaler, at museet i lighed med Nationalmuseet informerer om sine krav i forbindelse med udlån til særudstillinger på sin hjemmeside.

Bibliotek

Museets bibliotek er hovedfagbibliotek for kunsthåndværk, kunstindustriel og grafisk design samt Asiens kunst, forsknings- og uddannelsesbibliotek for forskere m.v. og offentligt udlånsbibliotek. Biblioteket rummer i alt ca. 120.000 bøger, 45.000 pjecer og 20.000 tidsskrifter. Af særlige samlinger kan nævnes dokumentationsarkiv for danske kunsthåndværkere og designere samt kunstnerisk værdifulde danske og udenlandske bogbind.

Materialer i biblioteket og plakatsamlingen er søgbart on-line via bibliotekets hjemmeside.

Museet finder, at budgettet til indkøb af bøger er utilstrækkeligt til at dække anskaffelse af publikationer indenfor ansvarsområdet.

Arkiv

Arkiv for Dansk Design og Plakatsamlingen består hovedsageligt af originalt materiale, skitser og tegninger og er fundamental for forskningen i dansk designhistorie. Sammen med Plakatsamlingen udgør den hovedsamlingen for den designmæssige grafiske kunst i Danmark.

Museet finder det væsentligt fortsat at modtage arkiver fra de betydelige håndværkere og designere fra midten af 1900-tallet, der i stigende grad overlader deres arkiver til museet.

Anbefaling

Kulturarvsstyrelsen finder det tilfredsstillende, at museets bibliotek er velregistreret og velfungerende i forhold til publikum. Kulturarvsstyrelsen anbefaler, at museet finder en løsning på en sikker mærkning af de museale bøger.

Kulturarvsstyrelsen finder det til gengæld uacceptabelt, at en så betydelig del som en tredjedel af museets primære og originale materiale end ikke er minimumsregistreret med nummer etc.

For at opfylde de nødvendige krav i forbindelse med museets funktion som hovedarkiv for dansk design og herunder også møbelkunst, bør registrering af arkivmaterialet opprioriteres i museets arbejdsplan.

Indsamling, erhvervelser, undersøgelser og forskning

Indsamling

Det er museets hensigt at erhverve væsentlige nybrud i udviklingen indenfor sit ansvarsområde – formgivningens historie. Museets indsamling omfatter såvel det lange, historiske perspektiv som samtidens eksperimenterende og fremadrettede virksomhed og forsøger at fylde hullerne i samlingen ud, men arbejder ikke efter en nedskrevet plan.

For dokumentationsafdelingen erhverves der materiale ud fra en prioriteret oversigt over betydende kunsthåndværker og designere. For tiden prioriteres fuldstændiggørelsen af dokumentation fra det 20. århundrede højt – samtidig med en aktiv indsamling på nutidsområdet.

Museet finder at samlingerne står i rimeligt forhold til ansvarsområdet, men ønsker en styrkelse indenfor industrielle designprodukter. Der arbejdes specielt på at gøre samlingen af udenlandsk industriel

design fra de seneste 30 år mere repræsentativ, mens der på møbelområdet ønskes en bedre repræsentation af svenske møbler og kunsthåndværk.

Museet har ikke formuleret en indsamlingsplan.

Anbefaling

Kulturarvsstyrelsen henstiller, at museet af hensyn til den koordinerende planlægning på landsplan udarbejder en konkret indsamlingsplan, der tilkendegiver museets intentioner indenfor alle erhvervsfelter i ansvarsområdet – dansk og international design, keramik, møbler, glas, tekstiler, mode, dragter, japansk kunsthåndværk etc., der samtidig angiver hvilke områder, der nedprioriteres. I planen tilkendegives desuden hvilken dokumentation og arkivalier museet vil prioritere.

Forskning

Kunstindustrimuseet har i de seneste år publiceret en omfattende række bestandskataloger over museets samlinger bl.a. gennem en stor bevilling fra Ny Carlsbergfondet samt flere udstillingskataloger.

Der findes et betydeligt forskningstræk på museets samlinger både fra udenlandske og danske forskere, der betjenes enten i forbindelse med deres besøg på museet eller gennem korrespondance. Dertil kommer samlingsernes anvendelse til studiebrug for studerende og lærere fra Danmarks Designskole og Kunstakademiets Arkitektskole ligesom der de senere år har været rådgivning af specialestuderende fra både indland og udland.

Museet anfører, at integrationen af museum, bibliotek og arkiv er styrken ved dets varetagelse af ansvarsområdet. Ved eksterne forskeres og studerendes brug af museet styrkes et vidtforgrenet forskningsnetværk og -miljø omkring museets samlinger. Der er dog ikke tale om egentlige forskningsmæssige samarbejder.

Kulturarvsstyrelsens Kunsthistoriske Faglige Råd konkluderer i sin bedømmelse (der vedlægges rapporten), at museet til fulde lever op til kravene om at bedrive og publicere samlingsrelateret forskning og med sin markante forskningsprofil indtager pladsen som en førende kraft i forskningen i kunstindustri og industriel design i Danmark. Rådet finder, at forskningen er stærkt forankret i institutionen, hvor det fastansatte personale arbejder med et mangefacetteret forskningsbegreb og desuden udviser et forholdsvist højt aktivitetsniveau med artikelbidrag til tidsskrifter og antologier.

Anbefaling

Styrelsen noterer med tilfredshed, at museets medarbejdere bidrager til forskningen i museets samlinger bl.a. med den omfattende publikationsrække af bestandskataloger, samt at museets arkiver og samlinger er genstand for et stort forskningstræk.

Konserverings- og bevaringsarbejde

Museet har ikke eget konserveringspersonale, men har gennem en årrække benyttet sig af såvel konserveringsafdelingen på Rosenborg som Nationalmuseets Bevaringsafdeling. Finansieringen sker ved at

søge eksterne midler til større konserveringsarbejder. Fra 2005 er der imidlertid tegnet en andel i Fælleskonserveringen.

Museet finder, at bevaringstilstanden for samlingerne overvejende er acceptabel, bortset fra plakatsamlingen. Museet finder ikke, at der er behov for en bevaringsplan.

Anbefaling

Kulturarvsstyrelsen anbefaler, at museet udarbejder en status over samlingernes bevaringstilstand og på baggrund heraf udarbejder en bevaringsplan såvel for plakatsamlingen som for de øvrige dele af museets samling med henblik på at afsætte tidsmæssige og økonomiske ressourcer til bevaringsindsatsen på museets arbejdsplan.

Formidling

Museets har udarbejdet en meget bred vifte af særlige formidlingsstrategier, der bl.a. retter sig mod børn og børnefamilier, fx gennem udstillingen "Materialer" i Designstudiet, hvor genstandene må berøres. Der er derudover blevet opbygget en skoletjeneste med undervisningstilbud til såvel elever i folkeskolen, gymnasiet, VUC og HF. Der afholdes i den forbindelse workshops, lærer kurser etc. Et særligt indsatsområde er integration/Kultur mødet, hvor der gennem samarbejde med andre museer og kulturinstitutioner udvikles tilbud til indvandrere. Dertil kommer bl.a. omvisninger i de permanente samlinger og særudstillinger samt flere forelæsningsrækker for Folkeuniversitetet og særundervisning for en lang række Tekniske Skoler.

Kulturarvsstyrelsen noterer med tilfredshed, at museets formidlingsstrategi retter sig mod mange forskellige mål- og uddannelsesgrupper.

Udstillinger

Basisudstillingerne viser et repræsentativt udsnit af den europæiske og danske udvikling indenfor museets ansvarsområde. Store dele af basisudstillingerne er nyopstillede i perioden 2002 til 2004 og nyeste opstillinger er 'Studiesamlingen Europæisk fajance og porcelæn' i specialdesignede montrere og 'Over alle grænser' med bl.a. museets indkøb af moderne kunsthåndværk på Verdensudstillingen i Paris 1900.

Kulturarvsstyrelsen noterer med tilfredshed, at basisudstillingerne er af ret ny dato. Mode/tekstilaspektet er beklageligvis fraværende i basisudstillingerne.

Særudstillinger

En overvældende stor del af museets særudstillingsvirksomhed retter sig mod kortvarige udstillinger, der ikke er egenproduktion udsprunget af museets samlinger. I perioden 2001-2004 afholdt museet i alt 92 særudstillinger, heraf var et fåtal væsentlige, gennemarbejdede forskningsbaserede museumsudstillinger, og ingen af disse udstillinger var skabt i samarbejde med andre museer.

De mange kortvarige udstillinger, der åbner med en uges mellemrum året igennem, markedsfører museet som en udstillingsbygning og ikke som museum og svækker dermed museets faglige profil.

Anbefaling

Kulturarvsstyrelsen anbefaler, at museet formulerer en særudstillingspolitik, der tager udgangspunkt i museets samlinger og i højere grad prioriterer ressourcer på væsentlige, forskningsbaserede udstillinger, der kan give museets museale virksomhed en klar profil frem for at fungere som galleri for kunsthåndværkere.

Med museets store ansvarsområde og rige samlinger, der stilles til rådighed i form af udlån til andre museer, bør museet udnytte de investerede ressourcer ved at indgå i faglige samarbejder med danske såvel som udenlandske museer om særudstillinger og dermed udnytte de investerede ressourcer til glæde også for publikum i hovedstaden.

Anden formidling

Museets medarbejdere underviser studerende fra Danmarks Designskole, Kunstakademiets Arkitekt-skole, holder i vidt omfang foredrag for bl.a. Folkeuniversitetet, Dansk Selskab for Antikvitethistorie, brancheforeninger, grupper fra Københavns, Århus og Lunds Universitet, Konservatorskolen, Biblioteksskolen, Museumshøjskolen, Danske Kunsthåndværkere samt deltager herudover bl.a. i radio og TV-udsendelser.

Undervisning

Museet har indgået en samarbejdsaftale med Skoletjenesten. Finansieringen af stillingen som leder af museets skoletjeneste deles mellem museet og Skoletjenesten. Museets skoletjeneste udvikler undervisningsmaterialer til faste samlinger og særudstillinger, forestår workshops samt lærerkurser og seminarer.

Internet formidling

Kulturarvsstyrelsens bedømmelse af museets hjemmeside vedlægges rapporten. Museets svar vedlægges samtidig.

Kulturarvsstyrelsen noterer med tilfredshed, at museet forventer at have tilendebragt en total inddatering af genstandssamlingerne i 2009, og at der i dag er adgang til bibliotekets bogsamling, furnitureindex samt samlingen af porcelæn og fajance og dele af plakatsamlingen via internettet.

PR-virksomhed

Efter at stillingen som pr-medarbejder blev nedlagt for nogle år siden, har museet savnet en person til at udfylde denne funktion. Museet glæder sig over, at Kulturministeriet har stillet museet en bevilling til en ny medarbejder i udsigt.

Åbningstid og besøgstal

I årene 2002-2004 ligger museets besøgstal på årsbasis mellem 60.000-65.000 gæster. Blandt disse viser antallet af voksne personer og grupper en stærkt stigende tendens, mens der for grupperne studerende og pensionister samt gratis entré-gruppen er en betydelig tilbagegang. Museet kender ikke baggrunden for disse udsving.

Museets åbningstid er sammenlignet med museer for kunsthåndværk i andre lande meget lav. Den ligger på i alt 34 timer, fordelt på tir-fre: 10-16, ons 10-18 og lør-søn: 12-16. Især lørdag søndag forekommer 4 timer pr. dag at være sparsomt i en hovedstad. På Röhsska i Göteborg er åbningstiden i weekenden på 6 timer pr. dag (11-17), på Museum für Kunst- und Gewerbe i Hamburg er der i weekenden åbent 8 timer pr. dag (10-18), Kunstgewerbemuseum i Berlin har åbent i 7 timer pr. dag lørdag-søndag mens Museum für Angewandte Kunst (MAK) i Wien lørdag-søndag har åbent 8 timer pr. dag (10-18).

Konklusion

Kulturarvsstyrelsen finder det glædeligt, at museets formidlingsstrategi retter sig mod såvel skoleelever i folkeskolen, gymnasiet, VUC og HF. Kulturarvsstyrelsen finder imidlertid, at museet har et uudnyttet potentiale i relation til det voksne publikum med hensyn til at tilbyde velfunderede, forskningsbaserede særudstillinger til behyning af og med museets rige samlinger og mange kerneområder. En skærpelse af museets faglige profil vil sammen med en udvidelse af åbningstiden kunne bidrage til at styrke publikums interesse for museet.

Bygninger og udendørsarealer

Museets udstillingslokaler, magasiner og bibliotek er beliggende i en firfløjet, fredet bygning, der ejes af museet. Bygningen blev ombygget til museumsformål i 1920'erne, og er nu på mange områder helt utilstrækkelige. Magasinernes er fyldt op, og udnyttelsesgraden er højere end 100 %, samtidig findes der ikke klimastyring hverken i udstillingslokaler eller magasiner. Ved hjælp af et fjernmagasin afhjælpes magasinbehovet til en vist grad. Museet forestiller sig, at magasinsituationen kan blive løst i fællesskab med andre museer i Københavnsområdet.

Der savnes udstillingslokaler til at vise væsentlige dele af samlingen såsom plakater og billedsamlingen samt tekstil og mode.

Museet er i færd med at undersøge mulighederne for at udvide museets areal under Grønnegården for dermed at forbedre udstillings- og magasinforholdene. Et projekt hvortil museet allerede har en mæcen. Det er planen, at den nye underjordiske bygning skal indvies den 17. januar 2009.

For det resterende bygningskompleks' vedkommende forestår der en snarlig hovedstandsættelse af tage og sandstensudsmykninger, der beløber sig til ca. 60 mio. kr. Til afholdelsen af denne udgift foreligger der ingen mæcener.

Anbefaling

Kulturarvsstyrelsen anbefaler, at museet udarbejder en handlingsplan for hele bygningskomplekset, der omfatter

- 1) plan for finansiering af den påtrængende hovedstandsættelse af den gamle, fredede bygning, således at den er tæt på tag og fag,*
- 2) udarbejder en detaljeret formålsbeskrivelse for arealet i den planlagte udvidelse af museet for så vidt angår dens anvendelse til udstillingslokale og/eller magasin,*
- 3) foretager en beregning af de øgede driftsudgifter, der følger med ibrugtagning af udbygningen under Grønnegården.*

Kulturarvsstyrelsen anbefaler, at museet indgår i et samarbejde med øvrige københavnske museer om etablering af fællesmagasiner.

Inventar og materiel

Museet vurderer, at det har det nødvendige materiel m.m. for at varetage ansvarsområdet.

Museets organisation

Lønadministration udføres via indberetninger og indtastninger i SLS, Statens Lønssystem, der varetager udbetalinger m.m.

Museets venneforening: Selskabet Kunstindustrimuseets Venner blev stiftet i 1924. Den har ca. 550 medlemmer. Foreningens formand er automatisk medlem af museets bestyrelse og forretningsudvalg. Foreningens overskud, der ligger på mellem 100.000 og 125.000 kr. om året anvendes til erhvervelser til samlingen.

Det organisatoriske arbejde i foreningen lægger imidlertid et ikke ubetydeligt beslag på museets sekretærer og faglige medarbejdere, fx i forbindelse med planlægning og afvikling af udenlandsrejser. Der er dermed ikke reelt tale om noget økonomisk merbidrag til museet i forbindelse med foreningens virksomhed.

Museets IT-drift varetages primært af to IT-studerende med de fornødne kompetencer indenfor området. Herudover benyttes ekstern konsulentbistand ved opsætning og vedligeholdelse af hovedservere etc.

Størstedelen af medarbejderne har ikke modtaget efteruddannelse indenfor it-området. Der mangler økonomiske og tidsmæssige ressourcer til efteruddannelse.

Anbefaling

Kulturarvsstyrelsen anbefaler, at museet prioriterer sine ressourcer og lader museets venneforening selv tilrettelægge sine arrangementer og dermed i endnu højere grad støtter museet. Antallet af medlemmer forekommer ikke højt. En strategi for styrkelse af medlemstallet bør overvejes.

Kulturarvsstyrelsen anbefaler, at museet opprioriterer den nødvendige efteruddannelse af medarbejderne.

Museets ledelse og personale

Bestyrelse

Museet ledes af en bestyrelse på i alt 15 medlemmer, heraf udpeger Dansk Industri tre medlemmer, Håndværksrådet to, Ny Carlsberg Museumslegat og Davids Samling to, Selskabet Kunstindustrimuseets Venner fem medlemmer og museets faste medarbejdere to repræsentanter. Københavns Kommune har gennem en årrække ikke gjort brug af sin plads i bestyrelsen. Da kommunen ikke er tilskudsgiver nedlægges denne post nu.

Bestyrelsen vælger formand og næstformand af sin midte. Bestyrelsen nedsætter et forretningsudvalg, der udover formand og næstformand består af 3-5 medlemmer af bestyrelsen. Forretningsudvalget består for tiden af i alt 7 personer.

Museet finder ikke, at den nuværende bestyrelsessammensætning tager højde for udviklingen på designområdet og museets samarbejdsrelationer.

Anbefaling

Kulturarvsstyrelsen anbefaler, at antallet af bestyrelsesmedlemmer reduceres til 5-7 medlemmer, og at bestyrelse og forretningsudvalg gøres identiske, hvilket vil styrke effektiviteten og engagementet hos medlemmerne. Ved fx at reducere antallet af medlemmer for hvert udpegede organ til 1 person, vil antallet af medlemmer nå ned på det anbefalede.

Kulturarvsstyrelsen finder det ikke påtrængende, at museets samarbejdsrelationer indgår i overvejelserne vedrørende antallet af bestyrelsesposter, men en repræsentation fra højere læreanstalter og/eller universitetet kunne måske styrke museets virksomhed.

Personale

På grund af nedskæringer i museets budget blev der i 2001 ifølge museets opgivelser foretaget personale-reduktioner på i alt fire stillinger, deriblandt en stilling som leder af plakatsamlingen og en som inspektør ved museumssamlingen.

Det fastansatte, museumsfaglige personale omfatter derefter udover direktøren, to museumsinspektører samt en overbibliotekar. Hertil kommer en forskningsbibliotekar, to bibliotekarer og en biblioteksbetjent alle på fuld tid samt en bibliotekar på deltid. Af øvrige fuldtidsansatte kan nævnes en butikschef, en regnskabschef samt en museumsforvalter, en varmemester, en magasinforvalter, en håndværker og to sekretærer. Lederen af skoletjenesten er ansat under Københavns Kommune. Museet betaler halvdel af lønudgiften. Af deltidsansatte findes en bogholder, en registrator samt en museumsassistent, der leder tekstilsamlingen.

Det midlertidigt ansatte personale omfatter på fuld tid: en rengøringsassistent, to museumsvagter, to bibliotekarer og en projektleder (i det af Oak Foundation Denmark støttede registreringsprojekt). På deltid: ni museumsvagter og fire rengøringsassistenter samt tre studentermedhjælpere i skoletjenesten, seks studentermedhjælpere i Oakprojektet samt otte studentermedhjælpere i øvrige funktioner

Museet benytter sig af henvist arbejdskraft i forbindelse med ekspedition, biblioteksarbejde og registrering og opmåling, mens medlemmer af museets venneforening udfører frivilligt havearbejde og registreringsopgaver i 14 timer om ugen.

Museet giver udtryk for, at det savner designfaglig kompetence til udvikling af arkiv for dansk design, samt faglig kompetence indenfor sydøstasiatisk kunsthåndværk, PR-arbejde samt it-området. Kulturministeriet har åbnet mulighed for støtte til en PR-medarbejder.

Arbejdspladsvurdering

Der er foretaget en spørgeskemaundersøgelse til brug for en arbejdspladsvurdering blandt medarbejderne i 2004. Den skriftlige vurdering forelå endnu ikke ved mødet i september 2005.

Anbefaling

Kulturarvsstyrelsen finder, at museet bør styrke fagligheden gennem at efteruddanne/videreuddanne det nuværende personale indenfor de manglende kompetencer, herunder også i relation til it.

Kulturarvsstyrelsen forventer, at museet prioriterer opfyldelsen af lovkrauet om udformning af en skriftlig arbejdspladsvurdering højt.

Museets økonomi

Museets samlede driftsbudget var i 2004 på i alt 28 mio. kr.

Tilskud fra staten i ht. §16	12.936.503 kr.
Særbevilling fra staten	500.000 kr.
Driftstilskud fra private fonde	1.046.072 kr.
Tilskud fra fonde til indkøb	1.169.047 kr.
Tilskud fra fonde til publikationer	1.911.128 kr.
Tilskud fra fonde til udstillinger og formidling	4.323.495 kr.
Diverse indtægter	1.534.994 kr.
Entréindtægt	923.815 kr.
Omsætning museumsbutik	1.250.587 kr.
Lejeindtægt ejendom	2.498.583 kr.

Staten har i mange år været museets eneste offentlige tilskudsyder. Kulturministeriet har udover det årlige tilskud tildelt museet en særbevilling for årene 2004 til 2007 på kr. 500.000 om året til en bevaringsmæssig indsats for samlingen. Museet modtager ikke tilskud fra Københavns eller Frederiksberg kommune.

Museets fundamentale aktiviteter såsom udstillinger, erhvervelser til samlingen, publikationer og genstandsregistrering bygger i høj grad på fondsmidler. Fondsmidler og entréindtægter udgør i alt ca. 38% af museets budget.

Det nuværende budget er imidlertid ikke tilstrækkeligt, idet stigende personaleudgifter, udgifter til ejendomsskatter og -drift samt tvingende istandsættelser af ejendommen udhuler museets økonomi.

Anbefaling

Set i lyset af museets planer om udbygning samt det nuværende budgets utilstrækkelighed i relation til personaleudgifter, ejendomsskatter samt tvingende istandsættelser af museets ejendom, bør museet parallelt med udbygningsplanernes konkretisering udarbejde et realistisk driftsbudget for de økonomiske følger virkninger af udbygningen for så vidt angår udgifter til varme, klima, affugtning, opsynspersonale etc., dvs. udgifter der ikke normalt dækkes af fondsmidler.

Konklusion og anbefalinger

Kunstindustrimuseet er et veldrevet museum med et bredt ansvarsområde, der omfatter dansk kunsthåndværk (bl.a. møbelkunst, keramik og tekstil- og dragtsamling) og design med dertilhørende arkiv samt øvrig europæisk og østasiatisk kunsthåndværk.

Baggrunden for at museet indgår i Kulturarvsstyrelsens kvalitetsvurdering er, at dele af museets ansvarsområde har berøring med to øvrige danske statsanerkendte museer, Trapholt og Museet på Koldinghus.

Fælles for de tre museer: Trapholt, Museet på Koldinghus og Kunstindustrimuseet er, at alle museers ansvarsområder helt eller delvis falder indenfor kunsthåndværk og kunstindustri. På Trapholt (møbler) og Museet på Koldinghus (sølv) udgør kunsthåndværk/kunstindustri kun en del af ansvarsområdet, mens det for Kunstindustrimuseets vedkommende udgør selve kernen af museets virksomhed.

Linjen i Kunstindustrimuseets erhvervspolitik indenfor møbelområdet og sølv er at etablere en samling af enkeltværker, der dokumenterer æstetiske og formmæssige nybrud.

Kulturarvsstyrelsen henstiller, at Kunstindustrimuseet af hensyn til koordineringen på landsplan udarbejder en konkret handlingsplan med udgangspunkt i de publicerede forskningsresultater, der kan danne grundlag for en formuleret arbejdsdeling mellem museerne.

Handlingsplanen bør

- 1. tilkendegive museets intentioner indenfor alle erhvervsfelter i ansvarsområdet: dansk og international design, keramik, møbler, glas, tekstiler, mode, dragter, japansk kunsthåndværk etc.*
- 2. angive hvilken dokumentation og arkivalier museet vil prioritere*
- 3. angive hvilke områder, der nedprioriteres.*

Kulturarvsstyrelsen anbefaler samtidig, at museet foretager en udskillelse af den cumberlandske samling og forærer den til Museet på Sønderborg Slot. Kulturarvsstyrelsen finder ligeledes, at den inddeponerede ornamentstiksamling burde overdrages Kunstindustrimuseet fra Statens Museum på Kunst.

Registrering af genstandssamling og arkiv

Registrering af museumsgenstande er et grundlæggende element i en nødvendig sikkerhedsprocedure samt for tilgængeliggørelsen af samlingen. Kulturarvsstyrelsen noterer med tilfredshed, at registreringen af genstandssamlingen og bibliotekets publikationer er ført helt ajour.

Kulturarvsstyrelsen finder det til gengæld uacceptabelt, at en så betydelig del som en tredjedel af museets primære og originale materiale i museets arkiv end ikke er minimumsregistreret med nummer etc.

Kulturarvsstyrelsen henstiller derfor, at museet opprioriterer afviklingen af det store efterslæb for hhv. plakatsamlingen og Arkiv for dansk design, som museet fremhæver som kerneområder i museets virksomhed – og ikke afventer en ekstravilling.

For at opfylde de nødvendige krav i forbindelse med museets funktion som hovedarkiv for dansk design og herunder også møbelkunst, bør registrering af arkivmaterialet opprioriteres i museets arbejdsplan.

Forskning

Kulturarvsstyrelsen noterer med tilfredshed, at museets medarbejdere bidrager til forskningen i museets samlinger bl.a. med den omfattende publikationsrække af bestandskataloger, samt at museets arkiver og samlinger er genstand for et stort forskningstræk.

Formidling

Kulturarvsstyrelsen noterer med tilfredshed, at museets formidlingsstrategi retter sig mod mange forskellige mål- og uddannelsesgrupper. Der er udarbejdet en meget bred vifte af særlige formidlingsstrategier, der bl.a. retter sig mod børn og børnefamilier, og der er opbygget en skoletjeneste med undervisningstilbud til såvel elever i folkeskolen, gymnasiet, VUC og HF. Et særligt indsatsområde er integration/Kulturmodet, hvor der gennem samarbejde med andre museer og kulturinstitutioner udvikles tilbud til indvandrere. Dertil kommer bl.a. omvisninger i de permanente samlinger og særudstillinger samt flere forelæsningsrækker for Folkeuniversitetet og særundervisning for en lang række Tekniske Skoler.

Særudstillingsvirksomhed

En overvældende del af museets særudstillingsvirksomhed er kortvarige udstillinger, der ikke udspringer af museets samlinger. Kulturarvsstyrelsen anbefaler, at museets særudstillinger i højere grad består af væsentlige forskningsbaserede udstillinger, der bygger på museets samlinger og styrker museets profil som museum og forskningsinstitution frem for at fungere som galleri for kunstnere.

Museet bruger ressourcer på at stille sine rige samlinger til rådighed for andre museer. Kulturarvsstyrelsen anbefaler, at museet udnytter de investerede ressourcer ved at indgå i faglige samarbejder med danske såvel som udenlandske museer om forskningsbaserede særudstillinger, der dermed også kan blive til glæde for publikum i hovedstaden.

Bygning

Kulturarvsstyrelsen anbefaler, at museet udarbejder en handlingsplan for hele det fredede bygningskompleks, der omfatter

- 1) plan for finansiering af den påtrængende hovedstandsattelse af den gamle, fredede bygning, således at den er tæt på tag og fag,*
- 2) udarbejder en detaljeret formålsbeskrivelse for arealet i den planlagte udvidelse af museet for så vidt angår dens anvendelse til udstillingslokale og/eller magasin,*
- 3) foretager en beregning af de øgede driftsudgifter, der følger med ibrugtagning af udbygningen under Grønnegården, se nedenfor.*

Kulturarvsstyrelsen anbefaler, at museet indgår i et samarbejde med øvrige københavnske museer om etablering af fællesmagasiner.

Ledelse

Kulturarvsstyrelsen anbefaler, at antallet af bestyrelsesmedlemmer reduceres til 5-7 medlemmer, og at bestyrelse og forretningsudvalg gøres identiske, hvilket vil styrke effektiviteten og engagementet hos medlemmerne. Ved at reducere antallet af medlemmer for hvert udpegende organ til 1 person, vil antallet af medlemmer nå ned på det anbefalede.

Kulturarvsstyrelsen finder det ikke påtrængende, at museets samarbejdsrelationer indgår i overvejelserne vedrørende antallet af bestyrelsesposter. Repræsentanter for de højere læreanstalter og/eller universitetet kunne imidlertid evt. styrke museets virksomhed.

Økonomi

Set i lyset af museets planer om udbygning, samt det nuværende budgets utilstrækkelighed i relation til personaleudgifter, ejendomsskatter samt tvingende istandsættelser af museets ejendom, bør museet som anført ovenfor parallelt med udbygning planernes konkretisering udarbejde et realistisk driftsbudget for de økonomiske følgevirkninger af udbygningen for så vidt angår udgifter til varme, klima, affugtning, opsynspersonale etc., dvs. udgifter der normalt ikke dækkes af fondsmidler.